

naturalesa questa especie de fatalitat que pesa sobre certs caràcters excepcionalment bondadosos, als quals sembla com si l' cel volgués posar á prova sembrant la desolació y la ruina al seu voltant y convertintlos en causa involuntaria de la perdició de tots los quins senten contacte pròxim.

Pero l' encís principal, ó un dels principals encisos, de las escenas de la derrera novela del Sr. Feliu, aixís de las que mes directa connexió tenen ab la fàbula en que descansa, com de las moltas epissòdicas encaminadas á fer ressaltar baix diversos punts de vista la figura del protagonista,—l' encís principal, repetim, está en la manera de fer del autor, en la bellesa plàstica, diguemho aixís, de sas descripcions, en la suavitat rica y expressiva del colorit de sos quadros, y sobre tot en l' estil, que está dotat d' una ductilitat y d' una naturalitat agradabilíssimas y corre llis per medi d' una frase dócil á las ordres de la ploma y del engeni que á son servey la té adscrita.

Ja yeu lo lector que no regatejém alabansas, y estem cert que no li regatejará una estona qni agafe la novela y llegesca tant sols los dos primers capítols, hon, brillan ab tot son esplendor las qualitats que duhem enumeradas.

Lo Sr. Feliu y Codina ab *Lo Rector de Vallfogona* ha dat á la nostra literatura una obreta que bé val, sense ser perfecta, la felicitació de la crítica, l' aplaudiment de tots los qui pel conreu d' aquella s' interessan, y la protecció del públich, que bé te de recordarse una vegada de que l' proteccionisme en literatura ha de ser là bandera de tothom, perque no com son similar en industria pot ser combatut per rahons que, en teoria al menos, abonen lo sistema contrari.

J. SARDÁ.

CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS DE BARCELONA

COMPOSICIONS REBUDAS EN SECRETARÍA FINS AL 15 DE ABRIL.

1 Teatre Catalá (prosa). *Clar y catalá*.—2 La Electricitat. *Avant sempre*.—3 La Conquesta de Sicilia. *Y que'n son proba, de que com los catalans no hi ha altres homes*.—4 La Conquesta de Mallorca. *L' Amor millor es lo de Deu y de la Patria*.—5 Serps del cor. *Valgam Deu, val*.—6 Serenata. *Amor sereno. Es verdadero*.—7 D. Jaume (prosa). *L' historia os contaré jo—d' un gran rey Conquistadó*.—8 A María. *Bienaventurados los que lloran porque ellos serán consolados*.—9 La aurora. *Cual nace en oriente—El sol resplandeciente*.—10 Epistola A 'Na" *Tras la tempesta siempre 'l sol arriva:—¿qué't desespera?* ANTONI DE BOFARULL.—11 La mort per lo amor. *Que haya un cadáver mas qué importa al mundo?*—ESPRONCEDA.—Roma. Lei.—13 La Nuvia. *Vera cosa es, é certa*.—CRÓNICA DE D. JAUME.—14 La Pau. *Benedictus dominus qui dedit requiem populo suo Israel. REG.*—Remembransa. *¿Cuando será que pueda—libre de esta mansion volar al cielo?* FR. LUIS DE LEON.—16 L' Ona. *¿Serne voldrias ona del cor—la misatgera del meu amor?*—17 A Tarragona. *Tarraco quanta fuit ipsa ruina docet*.—18 Amor. *Joya del cor que suspira!* G. ROSELLÓ.—19 La primera volada. *Yo soñé que ayer me ví de estas prisiones cargado etc.* CALDERON DE LA BARCA.—20 Disbauxa. *Vigilate, quia nescitis neque horam neque diem.* S. MATHEU.—21 Cançó de pau.—22 Lo cuento del avi. *Ca-*

da terra—fa sa guerra. CANT POPULAR.—23 Fàbulas. *En aquet sigle de llum y veritat las fàbulas no tenen cap rahó de ser.* VARIOS AMICHS MEUS.—Per dir la veritat despullada, no's necessita ser poeta. Jo.—24 Los amors d' En Jaume. Qui sap!—25 Follia. Tu, soledat, no't rius de mon dolor—la soledat, sera sempre 'l meu cor. AGNA DE VALLDAURA.—26 Una historia d' amor. Chagrin d' amour dure toute la vie,—plaisir d' amour ne dure qu' un instant.—27 La nina morta. Por qué volveis á la memoria mia—tristes recuerdos del placer perdido? ESPRONCEDA.—28 A Laura. Amor es huésped que en mi pecho anida. VILLAMEDIANA.—29 La dama del rossinyol. Sic placet?—30 Millor. Com cada any.—31 Ton vestit blau. No es el azul emblema de los celos.—32 ¡Un jorn de goig! Per lo poble s' ou mormull—tothom parla de un bateig.—33 La Universitat de Lleyda. Las glorias passadas, glorias son que 'l cor alegran.—34 Un quadro de la etat mitjana. Puig que á falta d' otras armas —los bastons ne fan servey.—35 Qu' es la llum? Deficit alter.—36 Inter nos. Yo voy por un camino, ella por otro... S. A BEQUER.—37 La veu dels morts. Dormiu, dormiu en pau.—38 Lo roure centenari. Memento homo.—39 A un satirista. Ah!.. hombre malo. UN MESTRE DE LLATÍ.—40 L' eternitat. Siempre, jamas.—41 Lo canonge de Valencia. Recorts.—42 La primavera. Todo es silencio y paz.—43 La flor del castell.—44 La vida. Sicut naves tamquam nubes velut umbra.—45 A Catalunya. L'ahir y l' avuy.—46 Lo cant del rossinyol. Sic transit gloria mundi.—47 En Joseph Manso (prosa). Valor y honradés.—48 La brega. Cansó nova s' es dictada—á trenta de Juliol.—49 Las dos orfanetas. La virtut y la modestia unidas guanyan lo premi aquí en la terra y allá en lo cel.—50 La nuvia. Be val mes pobre y á gust.—51 La familia del pescador. La esperanza es el alimento de las almas puras.—52 A una nena. Si ayer fuiste jóven hoy eres ya vieja. ANÓNIMO.—53 La festa de maig. Una nova cansoneta—sempre fa de bon cantar—54 La flor natural. ¿Qui no la estima?—55 Vetllant lo cadavre. ¡Tant sols la fe'm consola!—56 Lo traydor. Vade retro.—57 Un angel de Deu. Entre l' amor y la honra.—58 Catalans y grechs. Los nobles cors no pensan que n' hi haje de traydors.—59 Epístola. Amaro é noia la vita, altro may nullæ fango é il mondo. LEOPARDI.—60 Sospirs. Fanal hermoso de ilusion perdida.—61 Las mullers dels saguntins.

Dum Romæ consultur Saguntum expugnatur.—62 Lo festí de Baltasar. *Mane Thecel Phares.*—63 Maria. *Virgo virginum.*—64 La Catedral. *Todo es grandioso y sublime en las catedrales de aquellos siglos.* FRANCISCO PÍ Y MARGALL.—65 Lo mes de María. *Mater amabilis.*—66 La cansó del rat-penat.—67 A Tiburci. *Non lo dico per voi che siete onesta.* GOLDONI.—68 Cuadros de Barcelona (prosa). *¿Qué hi dihuen?*—69 Lo Foner. *Una peira... frapá lo dit Comte de Monfort en lo cap.* (*Historia anónima de la guerra dels albigenses*).—70 A María. *Refugium peccatorum.*—71 Cànsors del mes de Maig. *Salve!*—72 Es. *Cada fulla una esperança—cada au-cell una cançó.* FREDERICH SOLER.—73 Desitx de los desitxs. *Confiteantur tibi populi, Deus confiteantur tibi populi omnes.* DAVIT.—74 Partida. *Me parece que este trabajador debe ser el tipo de los trabajadores modernos.*—75 Sant Pau. *Bonum certamen certavi cursum consummavi.* A. TIMOTEU—CAP. 4.º—76 Costums vigatanas (prosa). *Cada terra fa sa guerra.*—77 Lo terratremol de 1427 (prosa). *Temps que ja passaren.*—78 La mártir cristiana. *¡Ave, spes única!*—79 La fira de Cambrils. *Rosa de àmor.*—80 La Mort. *Dolsa amiga.*—81 Lo flaviolayre.—82 La Pau. *Pax, pax.* JEREMÍAS.—83 Mon amor. *Qui te esperansa; lo cel alcança.* F. P. BRIZ.—84 Atila. *Llamp!*—85 La Milana (prosa) *Renaixensa.*—86 A una dona. *Fragilitat; ton nom es de dona.* SHAKSPEARE.—87 Lo rey. *Multa renascentur.*—88 La mort d' En Pere terç. *Un bel morir tutta le vita onora.*—89 Cor de roca, y cap de seny. *¡Oh terra benvolguda!.. Ells son.*—90 Vida per vida. *Bon dexeble.*—91 La filla del botxí. *En altre temps.*—92 Nit de S. Joan. *Per la virtut que Deu vos ha dat.*—93 La torre de la Mixarda. *¡Que recorts tens escrits en exas pedras!*—94 Himne á la forsa. *Arma virumque cano.*—95 Quadros de costums de ciutat (prosa). *¡Costumbres! ¿Cómo no hemos de hablar de costumbres, siendo ellas tantas y tan puras?* VENTURA RUIZ AGUILERA.—96 Clavé (prosa). *Escoltau, fill del arpa.* V. BALAGUER.—97 Lo castellá de Bellver. *Lós valents moren aixís.*—98 A m' aymia. *Lo que jo cerco.*—99 Los poetas. *Angels cayguts.*—100 Lo tornar. *Ab lo torn tot se pot fer.*—101 Reus. *Flor del Camp.*—102 Agramunt morisca. *Del Alarb no'n veja presa.*—103 Catalunya.—104 A la Pau. *La Pau me torna la vida—d' una mossa com un sol.*—105 Aquest mon tan bonich. *Plany etern.*—106 Pluja

y Amor. *L' absense a sur mon âme étendu sa nuit sombre etc.* VÍCTOR HUGO.—107 La nit de lluna. *Amor no es deidad sino quimera.*—108 Cant de goig. *Consolatrix afflictorum.*—109 A la vora del mar. *Could Y embody and unbosson noll etc.*—110 A Silveri. Epís-tola. *Ad secura quies et nescia fallere vitæ.* VIRGILI.—111 A la Pau, *Al cel s' aixeca un himne d' alabansa.*—112 Prop del cel. *Un para-dis de ditxa somniada—com l' alba rica d' un matí d' Abril.* J. PELLA Y FORGAS.—113 La professó de las bordas. *Deu te conserve costum—que á las órfanas amparas.*—114 Lo que diu lo vent. *La reali-dad que está bajo el dominio de nuestros sentidos no es toda la realidad.* TH. GEOFFROY.—115 L' arbre sech. *Nunca jamás naçca fruto de ti.* JESUCRISTO.—116 La bona mestressa. *Per lo Camp de Tarragona—prou ne sentireu parlar.*—117 Sagunto. *Virtus.*—118 La Pau. *Pax vobis.*—119 Una fulla de l' historia catalana.—120 La comtesa Mahalta.—121 Y trouvare marshés. *Qui ten sa lengo ten la clau que di cadeno lou deliuro.* MISTRAL.—122 Clemenço Isauro à Mountpellier. *Ses escounduts mais non es mort.*—123 Cuadros de costums catalanas de ciutat (prosa). *Achaque es este natural y pro-pio de los escritores de costumbres.* R. DE MESONERO ROMANOS.—124 La mort de la comtesa. *Any de dol.*—125 A la reyna del meu cor. *Mes que á mí mateix t' estimo.*—126 L' últim adeu. *Todo huyó; mi alegría, mi ventura...*—127 Lo pensament y la veritat. *Bon amor.*—128 De poncella á rosa. *Dichosa edat.*—129 Teatro catalá (prosa). Sas tradicions. Son estat actual. Fins ahont es convenient son con-reu. *Tu quid ego, et populus tecum desideret, audit.* HOR. ARS POET. XII.—130 Amor y Pau. *Quien, pues, que noble sea de triunfos ha-blará.* V. W. QUEROL.—131 A Catalunya. *Cerco la patria e patria non ç est.*—132 A la guerra. *La guerra es siempre terrible.* A. MOLINS.—133 A ma patria. *Lágrimas viertes infeliç ahora—sobe-rana del mundo.* ESPRONCEDA.—134 Al sol. *Pulcrum oculis, aspec-tuque delectabile.* GENESIS CAP III.—135 Los últims defensors de Bar-celona 1714. *Dulce et decorum est pro patriæ mori.*—136 Espulsió dels juheus de Barcelona (prosa). *Que denuestos se inventaron que no marcasen desprecio á los judios etc.* PAU PIFERRER.—137 Moisés en lo Nil. *Hermoso como el sol, dijeron las mujeres.*—138 Lo mo-cador vermell. *Valgam Deu val.*—139 Barcelona moderna (prosa). *Mudansa es tot en lo mon.* A. DE BOFARULL.—140 La veritat. *Mori-*

turituri te salutant.—141 La hermita. *Fides.*—142 La cançó del pardal. *Ja con triste armonia—esforçando su intento—mil versos repetia.* VILLEGAS.—143 Ausencia. *Vivo sin vivir en mí.*—144 La font de l' eura. *Ningú se 'n cura y l' aucellet ho canta.*—145 Al amor (epistola). *Diuen que l' amor es vida—y á mí m' ha donat la mort.* A. DE QUINTANA.—146 A Ignasi (epistola). *Las hojas que en las altas selvas vimos—cayeron, y nosotros á porfia—en nuestro engaño inmóviles vivimos.* RIOJA.—147 Lo follet. *Je suis du peuple ainsi que mes amours.*—148 Sol d' hivern. *Saludo Sol glorioso adorno de los cielos y hermosura etc.* MELENDEZ.—149 Al Meditarrani. *Alça en blando movimiento—olas de plata y azul.* ESPRONCEDA.—150 Judith (poema). *Laudates Dominum Deum nostro etc.*—151 Reconquista de Barcelona. *Honra. Patria. Deu.*—152 Nit d' amor. *Notte d' amor tutta esplendor!..* MELODIA DE GOUNOD. FAUST.—153 Sota un tarot (prosa). Memorias de un bachiller. *Dígali barret, dígali sombrero.*—154 La Pau. *Torrents d' amor.*—155 Infinit Pau.—156 Lo príncip de Viana. *Moço digno de mejor fortuna y de padre mas manso.* MARIANA.—157 Epistola. A Fidel. *Plurima sunt fuscinae et fama digna sinistra* JUVENTAL SAH. XIV.—158 A la Verge. *L' últim terme. La derrera gleva.*—159 Quan serás gran. *Cançó de bressol.* 160 Teatre catalá. Ningun otro género que el dramático, es tan susceptible de las modificaciones que la diferente civilización etc. GIL DE ZÁRATE.—161 Lampeja. Cerdanya.—162 La festa del carrer. *Visca la broma.*—163 Faulas. *Die simbolick fier neus—Malengichte.*—164 Lo conco. Cuadro en prosa.—165 L' oy del jueu. *Ojo por ojo diente por diente.*—166 Las bodas. *Feu rotllo*—167 Las duas llunas. *Claro espejo es la cándida luna etc.*—168 Cuadros. *Hay ciertas cosas las cuales para que se sepan bien etc.*—169 La filla del rey en Pere. *No l' hagués coneugut may!*—170 Lo plor de la tortra. *Por qué no halla la tórtola consuelo á su dolor?* SELGAS.—171 Lo Camp de Tarragona. *Com lo Camp de Tarragona—no 'n verueu cap mes.*—172 Historia de un monument! *Pensa l' efecte que deu causarte etc.*—173 La nit de Nadal del any 1875. Pobre soldat! *Las fullas de l' historia—no mostraran ton nom.*—174 Set de justicia. *Sursum corda.*—175 La nuvia. *Hermós era en tal hora'l mon.*—176 La tentadora. *Misericordia, Senyor!*—177 Un somit. *Y los sueños sueños son.*—178 Amor. *Tristor y alegría.*—179 A Fortuny. *Lo geni es inmortal.*—

180 Vol etern. *L' auzell me fa enveja.*—181 Esplay *Memento creatoris tui in diebus juventitis tuæ* ECLESIASTÉS, CAP. XIII V. I.—182 Lo pou de Sant Gem.—183 A la rassa llatina.—184 Flors y plors. *Son las denas d' una vida.*—185 La despedida. *Todo en el mundo para mí acabó.*—186 L' ombra d' en Manso, *Manso per tots.*—187 Cleopatra. *Anankea.*—188 Valmes! *Toujours!....*—189 La mantellina blanca. *Per las noyas de montanya etc.*—190 A un catalanista. ...porque tal vez un pueblo no puede tener dos épocas viriles en una sola vida. P. PIFERRER.—191 La Pau. *Et subitó facta est cum angelo etc.* SAN LUCAS CAP II—1 3, 14.—192 Al Sol. *Has de tortar al no res.*—193 Cantich de Judith. *Himnum cantemus Domino.* JUDITH, CAP XVI v. 15.—194 Plany. *Si sempre haveu vetllat per ma existencia etc.*—195 La mort del abat. *Vos estis sol terræ et lux mundi.*—196 A la Verje María. *Qui no estima la llengua de sa patria mereix esser mut.*—197 Los recorts de la masía. *Allá, muy lejos, muy lejos—en la cumbre de la sierra.* A. DE TRUEBA.—198 Primavera. *La luñ en sus ojos arde—del alba que resplandece;—cuando los baja, parece—que va cayendo la tarde.* AYALA.—199 Lo temps vell y 'l temps d' ara. *Bon temps si ve ab lley.*—200 Recorts d' una fira. *The love is life.*—201 Ma terra. *Que Catalunya es la patria—del amor y de la fe.*—202 A la Reyna d' enguany en los Jochs Florals. Sonet.—203 Lo cassador.—204 Cuadros de costums. *Pobrets y alegrats.*—205 La ditxa. *Copa may plena.*—206 La colometa blanca. *Lætabor et exultabo in te.* DAVID, SALM IX V. 3.—207 Los tretzé. *Al cap del any un de mort.*—208 La mort de Ataulf.—209 Cathalunya francesa (prosa). *Et nunc erudimini.*—210 Cuadros de costums (prosa). *Lo d' are y lo d' avans.*—211 Noticia histórica dels catalans que intervinieron en lo descubriment d' América (prosa). *Jam nullo hispanis tellus addenda triumphis atque parum tanlis viribus orbis erat.* R. F. DE CORBARIA.—212 Lo somni de Deu. *Y la terra estava desadornada y vuyda etc.* GENESIS.—213 A la Son. *Oh sueño bienhechor mis ojos cierra* CASADEMUNT.—214 ** *An si quis atro dente me petiverit inultus ut flebo puer.* HORACI EP. ODA VI.—215 La cansó del bandler. *Puch y vull.*—216 La Pau. *Y quien en este valle de lágrimas etc* FENELON.—217 Penadiment. *Mos ulls tristesas veuen—candells mos peus trepitjan.* LLUIS ROCA.—218 A una amiga. Epístola. *El arrepentimiento es un triste compañero de camino pero un esce-*

lente guia. VICO.—219 Somni. *Sobre la tumba está el cielo—que es mas grande que la vida.* B. LOPEZ GARCÍA.—220 Romans sobre la conquesta de Valencia per en Jaume I d' Aragó apellat lo conqueridor. *Determinaban intentar la conquista de Valencia.*—221 Pobre nina!!! *Que haya un cadáyer mas que importa al mundo.* 222 Los quatre redobles. *¡Cuán tristes son, alma mia—las músicas que se van.*—223 Venjansas.—224 Mon noyet. Fragments d' un llibre inédit.—225 Crech. *Espero.*—226 Llàgrimas de comtesa. *Deu no ho vol.*—227 En la romería. *Pascua.*—228 Los dos Arbres. *Redempció.*

(*Acabará.*)

NOVAS

CERTÁMEN HISTÓRICH-LITERARI.

COMISIÓN ESPECIAL DEL CENTENARI DEL REY D. JAUME.

L' Ajuntament de Valencia, qu' entre sos nobles timbres conta ab lo d' haver estimulat sempre en la modesta esfera que sos medis han arribat á permétreli lo culto de las lletras, íntimamente persuadit de qu' ellas poden contribuir no poch á donar brill y á realzar la celebració del sisé centenari de la mort de D. Jaume I d' Aragó, que projecta pera l' próxim estiu, publica avuy, per qu' arribe á noticia dels poetas y escriptors, lo següent

PROGRAMA DE CERTÁMEN HISTÓRICH-LITERARI.

1.—Se donarán 500 pessetas al qui presente la millor memoria, ressenya ó descripció crítich-històrica de quants restos monamentals y objectes ó utensilis de l' època del rey Conquistador existieren á Valencia, escrita en castellá.

2.—Igual suma en metàlich al qui millor narre, en prosa llemosina, un episodi històrich de la hassanyosa vida de D. Jaume.

3.—Un brot de llorer d' or al millor cant épich sobre la conquesta de Mallorca, en vers castellá.

4.—Una flor de plata al millor romans històrich de fets y glorias de Valencia en vers llemosí.

5.—Altra flor també de plata á la millor oda castellana en llahor del rey D. Jaume.

6.—Altra id. id. á la millor cansó que á la conquesta de Valencia, escrita en llemosí, se hagués presentat.

CONDICIONS GENERALS.

1.ª Devent celebrarse l' indicat certámen la nit del 27 de Juliol pròxim quants desitjen intervenir en él han d' entregar sas obras al secretari general del citat Ajuntament abans del 15 del venider Juliol, segons costum, sens rúbrica ni firma; lo nom del respectiu autor anirá tancat apart, en sobre ó plech qu' ostente lo lema me-teix que pose en lo cap de l' obra.

2.ª Lo jurat apreciará, no sols lo relatiu mérit y valor de totas aquestas obras, sinó son mérit absolut, quedantli 'l dret de concedir accéssits á quantas sens mereixer realment lo premi estipulat, fossen acrehedoras á semblant distinció.

3.ª Los treballs premiats se estamparán á expensas del Ajuntament de Valencia en un llibre ó volüm, del qual rebrán 200 exemplars lo qui obtingués lo primer premi, 100 exemplars lo qui logre 'l segon, 12 respectivament á cada autor de las demés composicions llorejadas.

Valencia 3 de Abril de 1876.—Lo tinent alcalde, president de la comissió, *Emili Borsó*.—Lo secretari del ajuntament, *Anton Maria Ballester*.

Dias passats s' estrená al Teatro Catalá la nova producció del aplaudit autor dramàtic D. Frederich Soler, *Lo plor de la madrasta*. La circumstancia de pertanyer aquesta obra completament al géner històrich en la qual no havia entrat lo Sr. Pitarra desde sa producció *O rey ó res*, estrenada ja fa anys mogué especialment al públich á assistir á son estreno.

Deixant per lo lloch corresponent fer lo judici detingut de son mérit cal solsament dir aquí que la producció fou aplaudida en algunes de sas escenas y en especial al termenar los actes en que se eridá varias voltas al autor, que compartí ab los actors aquells aplausos, havent algú de aquests, en particular las Sras. Soler y Cazurro, sigut especial objecte de tant agradables manifestacions.

Está de venta á casa Verdaguer la memoria del jove escriptor don Joseph Pella y Forgas *Un catalá il-lustre—D. Joseph de Margarit y de Biure*, premiada en lo darrer certámen de la Associació literaria de Gerona.

Llegim en un periódich d' aquesta Capital:

«Dintre mateix de París fan gala los literats y artistas del Mitjdía de França de son amor á l' encontrada ahont nasqueren y de son esperit de fraternitat y companyerisme. Darrerament ab lo títol de *La Cigale* han constituit una associació ab lo propósit de donar reunions periódicas, la primera de las quals acaba de celebrarse un dels días de la passada setmana. Hi assistiren los Srs. Henri de Bornier, Louis Figuier, Jules Laurens, Xavier de Ricard, Paul Ferrier, Jean Aicad, Jules Troubat, P. Cabanel, E. Hugene Baudonin, Maurice Faure, Barhuse, doctor Labarthe etc.

Se llegiren poesías escritas en francés y en provençal, se doná un banquet y als postres se pronunciaren entusiastas brindis.

Nostre compatrici lo llorejat compositor D. Claudi Martinez Imbert ha sigut altra volt distingit ab un premi que ha obtingut en lo certámen celebrat á Saragossa per la Societat d' Amichs del país, per una sinfonía á tota orquesta que s' executá lo dia del certámen.

S' ha publicat l' important obra qu' ab lo títol de *Las Cortes Catalanas: estudio jurídico y comparativo de su organización y reseña analítica de todas sus legislaturas, episodios notables, oratoria y personajes ilustres* han redactat los Srs. D. Joseph Coroleu é Inglaida y D. Joseph Pella y Forgas.

La gran importància qu' en la historia de nostra pàtria te aquella institució, que no alcansá potser cap altra nació d' Europa, requieren una obra especial que vingués á posarla del relléu, 'como creyém ho fa cumplidament la dels Srs. Coroleu y Pella á jutjar per lo vast de las materias que conté'l sumari, no tant sols per la part doctrinal, sí que també per los curiosos documents que compren.

Lo dia 27 del passat mes de Mars se celebrá en lo local del Ateneo Barcelonés la sessió pública que la Real Academia de Bonas Lle-

tras dedicá á la memoria de D. Joaquim Roca y Cornet, individuo que fou de la meteixa.

Davant d' una escullida concurrencia llegí lo académich D. Joaquim Rubió y Ors una detinguda *Noticia de la vida y escritos* del finat en la qual dona interessants noticias sobre una y altres y en general sobre lo moviment intelectual de Catalunya en la primera mitat del present segle.

Terminá la sessió ab unas paraulas del Sr. President donant las gracies al autor del discurs y á la concurrencia.

Ha mort en la vinya vila de Gracia D. Francisco Xavier Parcerisa, distingit dibuixant, conegut especialment per haverse emprés la publicació de la monumental obra *Recuerdos y Bellezas de España* quals láminas son una prova de son talent artístich y de sa gran execució.

S' ha estrenat al Odeon un melodrama fantástich en 15 quadros titolat *Lo castell del fantasma*; á Novedades la sarsuela *Lo vano de la Roseta*, lletra de D. Narcis Capmany y música de D. Dionis Trullàs pessa en un acte; y al Olimpo una pessa de D. Joseph M.ª Mas *Caramolas y Lo Barber de rentamans* d' en Rossendo Arús y Arderiu.

S' ha fundat en aquesta Ciutat una *Academia artística Barcelonesa* instalada en lo local del Taller Ambut y destinada á fomentar l' ensenyansa artística y á protegir als autors. De moment ha obert un petit curs gratuit preparatori especialment per los qui desitjen dedicarse al teatro, que comprén las següents assignaturas: Solteig, Piano, Gramàtica espanyola, Geografia é Historia.

A benefici del autor de carácter Sr. Martí, s' estrená dias passats al Liceo lo nou drama en 3 actes y en vers del aplaudit autor D. Pere Anton Torres *La llàntia de plata*.

Encara que la vetlla no afavoria l' anada al Teatro fou la concurrencia bastant escullida y numerosa, aplaudint las principals escenes de la producció y en especial al finalizar fins que lo actor senyor Roca anunciá al públich lo nom del autor.

SOCIETAT DE LAS LLENGUAS ROMÁNICAS

PROGRAMA DEL CONCURS DE 1878

Lo dimars de Pasqua de 1878,—any que coincideix ab lo segon milenari de la fundació d' Aix en Provença,—la *Societat de las llenguas románicas* adjudicarà á Montpeller, en la sessió solemne del segon de sos concursos trienals, premis als mellors traballs filològichs sobre 'ls idiomas actuals de Provença y Catalunya, com també á las mellors poesías y treballs en prosa en llengua d' Oc antiga ó moderna.

Tots los dialectes del mitjdia de Fransa, 'l catalá, 'l valenciá y 'l mallorquí, son admesos en concurs.

Entre 'ls premis de filologia que mes especialment s' indican als obtants:

Lo primer, consistent en la cantitat de cincents franchs, serà adjudicat al autor del meller trball sobre 'ls dialectes antichs de la llengua d' Oc (comprendenthi 'l catalá) comparats ab los dialectes populars que 'ls han substituit en lo mitjdia de Fransa ó á Catalunya.

Lo segon, un RAM DE ROURE D' ARGENT, ofert per la *Societat arqueològica, científica y literaria* de Béziers, serà adjudicat en son nom al autor de la meller memòria que, prenen per base la ortografia dels trobadors, fasse notar las principals alteracions introduïdas desde 'l setzé segle, en los idiomas dels païssos de llengua d' Oc, y propose un sistema d' ortografia y d' accent aplicable á aquests diferents idiomas deixant á cada hu d' ells las formes que 'l caracterise.

A mes, se donarán per la *Societat de llenguas románicas* cinc medallas de plata daurada á las mellors monografías dels sub-dialectes actuals del mitjdia de Fransa; ó be als mellors glosaris en llengua d' Oc moderna, comprendenthi 'l catalá, de las ascepçions especials (substantius, adjectius, adverbis, locucions particulars, etc.) á una ó varias branques, ja sian d' agricultura, industria ó ciencias, tal com seria per exemple un vocabulari dels termes propis al conreu de la jardinería y 'l trball de las vinyas, ó be una llista completa de las supersticions medicinals, ó la dels noms vulgars de las estrelles en las diferents regions del mitjdia.

Entre 'ls premis de poesía:

Lo primer, ofert per D. Albert de Quintana, president dels Jochs Florals de la Llengua Catalana en 1874, y que consisteix en UNA CIGALA D' OR, s' adjudicarà al meller poema escrit en un dels dialectes del mitjdia de Fransa sobre algun fet de la historia dels pobles de rassa llatina.

Lo segon una PERVINCA D' ARGENT, ofert pels felibres provençals, á la mellor poesia—poema, oda, drama, etc.—en catalá ó en llengua d' Oc, sobre Jaume l' Conquistador, rey de Aragó y senyor de Montpeller.

Lo tercer, un POM DE VIOLAS BOSCANAS d' argent, premi Fortuné Pin ofert per la *Societat científica y literaria* d' Apt á la mellor obra dramática, en provençal, sobre un fet de la historia de Provença ó de la ciutat d' Apt.

Lo quart, una MEDALLA D' OR oferta per la «Academia del Sonet» al mellor sonet en llengua d' Oc, comprehensenti l' catalá, sobre l' Mediterrani, considerat com la mar al entorn de la qual s' han agrupat los diferents pobles d' orígen románich ó sobre altre assumptu á elecció dels poetas.

Lo quint, una reproducció de la AMASSONA del museo Pio Clementí, al mellor poema en llengua d' Oc ó en catalá, sobre una llegenda ó un fet de la historia dels païssos de llengua d' Oc en la etat mitjana. L' autor deurá adoptar be sia las formes métricas de la poesia popular del mitjdia, la dels cants de la Escriveta ó de la Porqueirola per exemple, ó be las que son particulars de Catalunya, ó be en fìlas de Fiérebras ó la vida de Sant Amant de Rodez, es á dir los versos de dotze sílabas divididas en estrofes monorítmicas mes ó menys llargas.

Lo sisè, una MEDALLA D' ARGENT ofrena de la societat «L' Auba» de Marsella, á una col·lecció de cants militars en versos provençals octossilábichs (ab la notació musical si 'ls concurrents ho jutjan necessari): l' assumptu d' aqueixos cants s' ha de cercar ó be en la història ó en la llegenda: l' un deurá ser de totes maneras una marxa.

Lo setè, una MEDALLA D' OR, á una col·lecció de relacions en vers, essenthi admesos tots los dialectes de la llengua d' Oc y l' catalá, abrassant las diferents tradicions legendàries comunas sobre l' origens del cristianisme en la Galia meridional, tals com las tres Marias desembarcant á Provença; lo martiri de Simon lo leprós á Magalona, la mort de la Magdalena en la Santa Bauma; la predicació de las santas Marias en los petits Alpes y las seves efigies en la roca de Bax; lo viatje de Joseph d' Arimatia á Inglaterra; la entrada de Pilat á las voras del Ródano etc. etc.

Entre 'ls premis de prosa:

Lo primer, consistent en la cantitat de mil franchs, se donará al mellor trabaill sobre l' estat del Mitjdia durant lo segle XIII.

Dintre aquest tema, los concurrents eligiran á son gust l' assumptu de l' obra. Ab tot, la Societat preferiria que 'ls seus trabaills tinguessen per objecte una de las transformacions que experimentaren los païssos de llengua d' Oc com á conseqüència de sa unió á Fransa.

Es generalment admès que, per efecte de la conquesta, los idiomas del mitjdia sofriren fondas modificacions; que la poesia indígena

perdè son caràcter propi; que los senescalats de la Corona varen administrar lo Mitjdia baix punts de vista del tot diferents d' aquells qu' havian inspirat la administració del feudalisme meridional; que las grans famílies del Mitjdia foren en molts punts prostragades per la noblesa del Nort; que la arquitectura romana feu lloch á la arquitectura ojival, etc. etc.

Així mateix se podria estudiar, ja sia separadament, ja en conjunt, aquestes varias transformacions, investigant á propòsit de cada una, quina era la situació del Mitjdia avans de la conquesta y la que va tenir després.

En cas de que 'ls traballs presentats fossen insuficients, la Societat se reserva deixar pel pròxim concurs la adjudicació de son premi y no concedir mes que medallas d' or á títol d' estímul.

Lo segon, una MEDALLA DE PLATA DAURADA, oferta per l' «Auba», al autor del meller traball provensal sobre la invasió de Càrles V á Provença (Juliol, Agost y Setembre 1536). Estudiant principalment tot lo que fasse referència als episodis de la Torre de Muy, del siti de Marsella y del Molí d' Auriol, los concurrents deurán reunir en apèndix los extrets de las memorias de la època impresa ó inéditas y subjectarse á trassar lo mes exactament possible l' itinerari de Càrles V durant la invasió. Se 'ls recomana escorcollar los arxius de las localitats que atravessá lo exèrcit espanyol, é indicar, sia la que sia, la seva importància, tots aquells documents que meller pugan dar á coneixer, al mateix temps que aquest itinerari, l' estat de la Provença en 1536.

Lo tercer, una MEDALLA D' OR, present de Mr. Laforgue (de Quarente), al autor de la meller monografia històrica en llengua d' Oc, sobre un castell, monastir ó una ciutat del Languedoc.

Lo quart, una MEDALLA D' OR, serà adjudicat al meller estudi en idioma francès sobre la literatura llatina (obras d' imaginació, de filosofia, de historia, etc.) en lo mitjidia de Fransa fins á l' acabar lo sige XVIII.

Per fi, ab motiu d' aquest concurs, serà adjudicat un gran premi (degut á D. Albert de Quintana), consistent en una COPA SIMBÓLICA DE PLATA, al autor de la meller poesia sobre 'l següent tema: *Lo Cant del Llatí* ó sia de la rassa llatina.

Los que hi concorren deurán considerar aquesta poesia, que no deu esser molt llarga, y que podrà, ser escrita en català, en llengua d' Oc, en francés ó en qualsevulla de las llenguas romanas, com una espècie de cant de rassa, ab l' objecte de que, per medi de traduccions sobre l' mateix ritme, puga esser comuna á tots los pobles que actualment parlan un idioma derivat de la antiga llengua romana.

Dehuen, ademés, indicar d' una manera precisa la llengua ó dialectes empleats en sas composicions.

Los manuscrits del *Cant del Llatí* (ab la notació musical de las paraulas, si 'ls autors ho jutjan convenient) se deurán dirigir, franchs de ports, avants del primer de Mars de 1877, terme de rigor, al Secretari de la *Societat de las llenguas romanas* á Montpeller. Per los altres premis, lo terme d' envio es ficsat al primer de Novembre del mateix any. Cada copia portarà un lema, que serà repetit en lo carpeta de plech tancat, contenint lo nom y 'l domicili del autor.

Unicament serán admesos los treballs inèdits; ab tot, los premis de la secció de filologia se podrán donar á obras impresa des de 'l primer de Janer de 1875 al primer de Janer de 1877.

La Societat se reserva 'l dret de fer traduir á totas las llenguas romàniques lo *Cant del Llatí* que surte premiat, y fins cambiar la notació musical de las paraulas. En cas de concurs per estos dos objectes, serà anunciat avans del primer de Juny de 1877 un programa especial.

Los manuscrits enviats s' arxivaran per la Societat, la qual tindrà 'l dret de publicar, be sia en la Revista de Llenguas Romàniques, be á part, tots ó alguns dels travalls premiats.

La llengua francesa es admesa en principi á tots los premis del concurs, esceptuant aquells pels que hi ha disposicions contrarias.

LO SECRETARI,
ANFOS ROQUE-FERRIER.

SUMARI

J. RIERA Y BERTRAN	Progrés dels Jochs Florals	165
J. FITER É INGLÉS	Degradació d' un subdiaca en lo Born de Barcelona	169
ANTONI AULÉSTIA	Quadros de historia catalana	171
EMILI GRAHIT	Exposició de poesías	181
JOAQUIM SALARICH	Lo lliri de Vesella	189
JOSEPH PUGGARÍ	Una corona ben merescuda	205
FRANCESCH UBACH	A Montalegre	212
EMILI COCA	Anacreóntica	216
R.	Teatro Catalá	217
JOAN SARDÁ	Bibliografia	221
	Novas	226

SUPLEMENT

CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS

DÉ BARCELONA

COMPOSICIONS REBUDAS EN SECRETARÍA DESDE 'L DIA 15 AL 20 DE ABRIL.

- 229 En Alvar de Cabrera comte d' Urgell. *Mala llavor.*—230 Lo soldat. *Bona sort tinga'l soldat.*—231 La Pau. *Charitas fraternitatis maneat in vobis.* S. PAU, EPIST. ALS HEBREUS. CAP. XIII V. 1.—232 Ceretania. *Ceres frumenta invenit cum anteā glande vescerentur.* PLINIO.—233 La fira de Vich. *Diuen que es la reyna de las firas catalanas.*—234 Lo comte de Beumont. *De la gran vila de Reus—tota la gent n' ha fugit.*—235 Ball de garlandas. *Com las balladas á plasa res alegra tant los cors.*—236 La Cerdana. *Suene la gayta—rude de la dança.* PIFERRER—237 Ceretania. *Labor prima virtus*—238 En lo camp. *Qué descansada vida....!* FR. LUIS DE LEON.—239 A Salou. *Per agradar á qui'l medalló envia etc.*—240 Las dues mares. *Dol y gloria.*—241 A Girona. *Sicut gloria laus.*—242 Joseph Anselm Clavé (monografía). *Sens que enveje en sa pobresa etc.* CLAVÉ.—243 Los segadors. *Zich! Zach!*—244 Barcarola. *Al mar!*—245 La novia (quadro de costums populars). *Primavera eterna.*—246 A la Pau. *De tí sola su bien los pueblos fian.* M. J. QUINTANA.—247 En Guillem Aragonés. *Jorns de gloria.*—248 A la Pau. *Prou premi n' es la Pau.*—249 Amilcar é Indortes. *Prælium atrocious.* T. LIVIUS.—250 L' hostaler. *Un trist jorn.*—251 La pubilla. *Aprended flores de mí—lo que va de ayer á hoy.*—252 Tarragona inmortal—Juny de 1811—*Gloria y honor.*—253 Als Pirineus. *Patria.*—254 A ma Patria. *Patria, siempre vencida etc.* V. W. QUEROL.—255 Ceres. *No*

pot morir.—256 Lo somni d' Amilcar Barcino. *El Caudillo cartaginés etc.*—257 A la Pau. *Amor, Amor.*—258 L' auzell. *Promesa es promesa.*—259 Un artista catalá. Joseph María Ventura.—260 Cansó del siti. *No hi ha mes dolor.*—261 La Pau. *Amar y ser amat: axó es la vida.* REVENTÓS.—262 La Pau. *Or be or not to be.* SHAKSPEARE.—263 Al Pirineu.—264 La Pau. *No la da la obediencia del esclavo etc.*—265 A la Pau. *Salve, salus populi.*—266 A la Pau. *Sancta sanctæ sunt tractande.*—267 Oda. *Pau pau y siempre pau.*—268 Lo mal casament. *Mors.*—269 Las batallas. *Qui m' entenga que m' entenga.*—270 A la Pau. *Ben vinguda sias!* 271 Cansó de dol. *Darrerias.*—272 Una trista historia. *Costums del segle XV.*

Havent arribat termenat lo plasso primer no poden entrar en certamen las poesías que duhen los següents títols y lemas:

Fantasia religiosa. *La ditcha y la veritat sols está en Deu.*—Cant d' amor. *Recolsat en mon cor y sigas felis, amiga meva.*—Lo penyascal de la serra. *Qué falta me hace la vida!*—N' Armand de Puig-fer. *Sols algun vell la rondalla etc.*

Lo que 's fa públich pera satisfacció dels interessats.—Lo president, LLUIS CUTCHET. Lo secretari, JOSEPH BLANCH.